

आमदार स्थानिक विकास कार्यक्रमांतर्गत
महानगरपालिका व नगरपालिका आणि नगरपंचायत
क्षेत्रातील व या नागरी क्षेत्रास लागून असलेल्या ग्रामीण
परिसरात सहकारी गृहनिर्माण संस्थांच्या खाजगी
जागेवर निवडक पायाभूत व अन्य सुविधांची कामे
अनुज्ञेय करण्याबाबत शिफारस करण्यासाठी समिती
गठित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नियोजन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: स्थाविका - ०५२१/ प्र.क्र.५३/का.१४८२

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक :- २३ ऑगस्ट, २०२१

संदर्भ:- नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: स्थाविका-०६१६/ प्र.क्र.९६ /का.१४८२,
दिनांक १२ जुलै, २०१६

शासन निर्णय :-

आमदार स्थानिक विकास कार्यक्रमांतर्गत होणाऱ्या कामांच्या व्याप्ती आणि कार्यपद्धती यामध्ये
अध्ययन करून अधिक गतिमान पद्धतीने कामे होण्याकरिता अभ्यास करून या कार्यक्रमाच्या मार्गदर्शक
तत्वांबाबत अंतिम निर्णय घेण्यासाठी गठित करण्यात आलेल्या मंत्रिमंडळ उपसमितीने घेतलेल्या
निर्णयानुसार आमदार स्थानिक विकास कार्यक्रमांतर्गत नियोजन विभाग, शासन निर्णय क्र.स्थाविका-
०६१६/प्र.क्र.९६/का.१४८२, दि. १२ जुलै, २०१६ अन्वये सर्वसमावेशक मार्गदर्शक तत्वे निश्चित करण्यात
आली आहेत. तथापि, काही विधीमंडळ सदस्यांकडून महानगरपालिका व नगरपालिका आणि नगरपंचायत
क्षेत्रातील तसेच या नागरी क्षेत्राला लागून असलेल्या ग्रामीण परिसरात सहकारी गृहनिर्माण संस्थांच्या
खाजगी जागेवर निवडक पायाभूत वा अन्य सुविधांची कामे सुचविली जातात. तथापि, विद्यमान मार्गदर्शक
तत्वांनुसार अशी कामे अनुज्ञेय नसल्याने या अनुषंगाने आमदार स्थानिक विकास कार्यक्रमांतर्गत सहकारी
गृहनिर्माण संस्थांच्या खाजगी जागेवर निवडक पायाभूत व अन्य सुविधांची कोणती कामे हाती घेता येतील.
यासंदर्भात शिफारस करण्याकरीता खालील प्रमाणे समिती गठित करण्यात येत आहे.

अ.क.	सदस्य	पदनाम
१	उप सचिव, नियोजन विभाग	अध्यक्ष
२	उपायुक्त (नियोजन) कोकण / नाशिक / नागपूर विभाग	सदस्य
३	सह / उप आयुक्त, बृहन्मुंबई / ठाणे/पुणे महानगरपालिका	सदस्य
४	जिल्हा नियोजन अधिकारी, मुंबई शहर / ठाणे / पुणे	सदस्य
५	उप आयुक्त, नगर पालिका प्रशासन, कोकण विभाग, नवी मुंबई.	विशेष निमंत्रित
६	उप जिल्हा निबंधक, सहकारी संस्था, ठाणे	विशेष निमंत्रित
७	मुख्याधिकारी, अंबरनाथ / शहापूर / बारामती नगरपालिका	विशेष निमंत्रित
८	सहसंचालक तथा विशेष कार्य अधिकारी, नियोजन विभाग	सदस्य सचिव

२. उपरोक्त समितीच्या बैठकीत उपस्थित होणाऱ्या विषयाबाबत अधिक माहिती प्राप्त होण्याकरीता
व नमूद “विशेष निमंत्रित” सदस्यांशिवाय पर्यावरण विभाग, पाणीपुरवठा स्वच्छता विभाग, नगर विकास
विभाग, सहकार विभाग व नियोजन विभागाचे विशेष अनुभव प्राप्त असलेल्या अन्य विभागस्तरीय
अधिकाऱ्यांनाही “विशेष निमंत्रित” म्हणून निमंत्रित करता येईल.

३. आमदार स्थानिक विकास कार्यक्रमाच्या विद्यमान मार्गदर्शक सुचनांनुसार, महानगरपालिका व नगरपालिका आणि नगरपंचायती तसेच या नागरी क्षेत्राला लागून असलेल्या ग्रामीण परिसरात सहकारी गृहनिर्माण संस्थांच्या खाजगी जागेवर कोणत्याही निवडक पायाभूत व अन्य सुविधा उपलब्ध करून देणे सद्या अनुज्ञेय नाहीत. परंतु या सहकारी गृहनिर्माण संस्थांच्या जागा खाजगी असल्या तरीही आमदार स्थानिक विकास कार्यक्रमांतर्गत निवडक पायाभूत व अन्य सुविधा अनुज्ञेय करण्याची मागणी विधीमंडळ सदस्यांकडून राज्य शासनाकडे प्राप्त होत आहेत. वास्तविकतः महानगरपालिका व नगरपालिका आणि नगरपंचायती क्षेत्रातील व या स्थानिक स्वराज्य संस्थांना लागून असलेल्या ग्रामीण परिसरात केंद्र व राज्य शासनाचे विविध अधिनियम/नियम /नियमनाद्वारे , पर्यावरण संवर्धन व घनकचरा व्यवस्थापन, पाणी साठवण, सौर ऊर्जा वापर इत्यादी स्वरूपाचे शाश्वत विकास निगडीत उपक्रम हाती घेण्याचे सामुहिक व कायदेशीर दायित्व सहकारी गृहनिर्माण संस्थांचे देखील आहे. तथापि, शाश्वत विकास होण्याकरीता आवश्यक प्रशासकीय व्यवस्था निर्माण करण्याची व आर्थिक प्रोत्साहन/ सहाय्य उपलब्ध होण्यासंदर्भात कार्यप्रणाली निश्चित करण्याची बाब लक्षात घेता आमदार स्थानिक विकास कार्यक्रमाचा विद्यमान मार्गदर्शक सूचनांमध्ये सुधारणा / बदल करून महानगरपालिका व नगरपालिका आणि नगरपंचायती तसेच या क्षेत्रास लागून असलेल्या ग्रामीण परिसरामध्ये सहकारी गृहनिर्माण संस्था यांचे सहभागाने कालबद्ध त-हेने "शाश्वत विकास ध्येय (SDG)" अंतर्गत निश्चित केलेली ध्येये व लक्ष्ये २०३० पर्यंत साध्य करण्याकरीता विविध विभागांची धोरणे विचारात घेऊन आमदार स्थानिक विकास कार्यक्रमांतर्गत निधीचा विनियोग करणे अनुज्ञेय करता येईल काय?, तसेच त्याअनुषंगाने मार्गदर्शक सुचनांमध्ये कोणकोणत्या सुधारणा/बदल करणे संयुक्तिक राहिल, याबाबतीत अभ्यास करून उपरोक्त समितीने दोन महिन्यांमध्ये त्यांच्या शिफारशी सादर कराव्यात.

४. महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर हा शासन निर्णय उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०२१०८२३१३३६३२८८१६ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(देबाशिश चक्रवर्ती)

अपर मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत अग्रेषित:-

- १) मा. उप मुख्यमंत्री (नियोजन) यांचे सहसचिव
- २) अपर मुख्य सचिव (नियोजन) यांचे स्वीय सहायक
- ३) उप सचिव (नियोजन) यांचे स्वीय सहायक
- ४) उपायुक्त (नियोजन) कोंकण / नाशिक / औरंगाबाद
- ५) उप आयुक्त, नगर पालिका प्रशासन कोंकण विभाग, नवी मुंबई
- ६) सह/उप आयुक्त बृहन्मुंबई महानगरपालिका/ठाणे महानगरपालिका/पुणे महानगरपालिका
- ७) उप जिल्हा निबंधक, सहकारी संस्था, ठाणे
- ८) मुख्याधिकारी अंबरनाथ / शहापूर / बारामती नगरपालिका
- ९) निवड नस्ती का. १४८२